

به نام آرام بخش دلها دین و زندگی دهم

درس دوم

پر پرواز

تهیه و تنظیم: مجید واله

شناخت خود

رشد و کمال

نیازمند گام برداشتن به سوی هدف است

اولین گام در این حرکت

شناخت خداست

شناخت دو بعد دارد

۱- شناخت سرمایه ها

۲- شناخت موانع

سرمایه های انسان

۱- عقل و خرد

۲- اختیار و اراده

۳- گرایش به نیکیها و تنفر از بدیها

۴- نفس لوامه

۵- وجود پیامبران

عقل و خرد

پروردگار به ما نیرویی عنایت کرده تا با ان
بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه های
غلط و خوب و بد را تشخیص دهد.

گرایش به نیکیها و تنفر از بدیها

و نفس و ما سواها (۷)

ء ظلمها فجورها و تقواها (۸)

و سوگند به نفس و آن که نیکویش بیافریده (۷)

سپس بدیها و پرهیزگاریهایش را به او الهام کرده (۸)

خدای متعال شناخت خوبی و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و

بیزاری از آن را در ما قرار داد تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی

پرهیزیم.

قدرت اختیار و انتخاب

سَبِّحْهُ هَدِيْنَاهُ السَّبِيْلَ اِيْمًا شَاكِرًا وَاِيْمًا كُوْرًا

ما به حقیقت راه (حق و باطل) را به او نمودیم حال خواهد (هدایت پذیرد
(و) شکر (این نعمت) گوید و خواهد (بِن نعمت را) کفران کند

خداوند ما را صاحب اراده و اختیار فرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد
سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگاری را
برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

نفس لوامه

ولا قسم بالنفس بالوامة.

و قسم به نفس پر حسرت و ملامت (یعنی نفس انسان که در قیامت خود را بر تقصیر و گناه بسیار ملامت کند و حسرت خورد). [جواب قسم محذوف است ، یعنی به اینها سوگند می خورم که دمیان را در روز قیامت برخوادم انگیخت

اگر انسان به یکی از گناهان الوده شود ، خود را سرزنش و ملامت میکند و در اندیشه جبران بر می آید.(وجدان)

وجود پیامبران

خداوند پیامبران را با کتاب آسمانی فرستاد تا
بشر را به سوی سعادت رهنمون کنند و در
پیمودن را حق کمک کنند.

تفاوت هدف انسان با حیوان

هدف و مسیر باید متناسب با سرمایه افراد باشد
سرمایه های انسان برتر و بیشتر از حیوانات است
پس هدف و مسیرش با آنها فرق میکند
لذا نباید به هدفهای حیوانی مشغول و قانع شود.

موانع رسیدن به هدف

۱- عامل درونی (نفس اماره)

میل سرکشی که در درون انسان طغیان میکند و او را به گناه فرا میخواند.
حضرت علی (ع):

دشمن ترین دشمن تو همان نفسی است که در درون توست.

۲- عامل بیرونی (شیطان)

موجودی که خود را برتر از انسان میداند

قسم خورده انسان را گمراه کند

کارش وسوسه کردن است و تسلطی بر انسان ندارد.

شیطان

کار او:

۱- وسوسه کردن

۲- دادن وعده های دروغین است و راه نفوذ دیگری در ما ندارد.

راه های شیطان برای گمراه کردن انسان:

۱- زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه

۲- سرگرم کردن به لُزو های سراب گونه دنیایی

۳- غافل کردن از خدا و یاد او

۴- ایجاد کینه و دشمنی میان مردم

گفت و گوی شیطان با جهنمیان

خداوند به شما وعده حق داد اما من به شما وعده ای دادم و خلاف
- آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی نداشتم و فقط شما را به
گناه دعوت کردم. این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید. امروز
خود را سرزنش کنید نه مرا. نه من میتوانم به شما کمکی کنم و نه
شما میتوانید مرا نجات دهید.

علت خروج شیطان از بهشت

چون فرمان خدا را بر سجده بر انسان اطاعت نکرد.

برخی دمیان که در برابر خدا سجده نمیکنند حلقه ی بندگی شیطان به گردن

می ویزند. پیامبر اکرم فرمود: خداوند به چنین انسان هایی خطاب میکند:

من به خاطر تو شیطان را ترد کردم اما تو او را دوست خود گرفتی و به

اطاعت او درودی.

حضرت مهدی (عج) میفرمایند:

هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد.